

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування**

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

**Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

15 травня 2025 р.

**Полтава
2025**

УДК 336.71(477):339.9(4)

Худолій Юлія Сергіївна,

кандидат економічних наук, доцент

Бадула Анна Сергіївна, Лісконог Катерина Володимирівна,
студентки

*Національній університет «Полтавська Політехніка імені
Юрія Кондратюка»*

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Інтеграція української банківської системи до європейського фінансового простору є одним із ключових напрямів реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. В умовах воєнного стану та економічної нестабільності особливо важливо адаптувати українські банківські стандарти до європейських норм. Попри досягнуті успіхи в процесі євроінтеграції, він супроводжується низкою викликів, зокрема оновленням законодавства, дотриманням європейських директив та забезпеченням фінансової стабільності. Ключовою роллю у цьому процесі займається Національний банк України, який активно працює над впровадженням європейських стандартів і виконанням зобов'язань, визначених Угодою про асоціацію з ЄС.

Основні напрями, на яких зосередженні зусилля НБУ:

- реалізація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, імплементацію актів права ЄС у національне законодавство;
- упровадження міжнародних стандартів у сфері фінансових послуг;
- виконання рішень двосторонніх органів асоціації Україна – ЄС та інших міжнародно-правових зобов'язань і домовленостей у сфері європейської інтеграції;

– зміцнення довіри до Національного банку як центрального банку, який відповідає європейським стандартам та інтегрований до європейської спільноти центробанків [1].

Одним із основних напрямів інтеграції стало поступове реформування законодавства, спрямоване до норм ЄС. Саме тому варто детальніше розглянути ключові законодавчі зміни, спрямовані на наближення банківської системи України до стандартів європейського фінансового простору.

Одним із перших кроків на шляху інтеграції стало впровадження положень Директиви 2013/36/ЄС та Регламенту ЄС №575/2013. Ці документи регулюють доступ до діяльності кредитних установ, встановлюють вимоги до управління ризиками, структури капіталу та порядку здійснення нагляду з боку компетентних органів.

У 2021 році був ухвалений Закон України №1587-ІХ, який вніс наступні зміни у сферу корпоративного управління банками: посилив вимоги до кваліфікації та відповідальності керівників банків, передбачив запровадження трирівневої системи внутрішнього контролю, зобов'язав створювати комітети з управління ризиками, аудиту і винагород, які повинні очолювати незалежні директори [2]. Ці зміни були запроваджені на основі Принципів корпоративного управління Базельського комітету, що допомагає зробити українську банківську систему більш схожою на європейську. Упровадження європейських правил не тільки зміцнює банки, а й сприяє зростанню довіри з боку інвесторів та клієнтів.

Упродовж 2024-2025 років в Україні було ухвалено низку важливих законодавчих актів, які суттєво впливають на розвиток банківського сектору.

Серед них особливу увагу заслуговує Закон України від 19 вересня 2024 року № 3985-ІХ «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви

Європейського парламенту та Ради ЄС 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації». Цей закон набув чинності 1 січня 2025 року та запровадив нову процедуру превентивної реструктуризації, яка дозволяє боржникам вчасно реагувати на фінансові труднощі та уникати банкрутства. Такі зміни сприяють підвищенню стабільності банківської системи та наближенню українського законодавства до європейських стандартів [3].

Ще одним важливим кроком у напрямі євроінтеграції став Закон України від 18 червня 2024 року № 3813-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства». Цей закон запроваджує нові правила податкового адміністрування для платників податків, які демонструють високий рівень добровільного дотримання податкового законодавства. Крім того, Закон вносить зміни до критеріїв визначення пов'язаних осіб у ПКУ, доповнюючи їх новим критерієм економічної пов'язаності. Це сприяє підвищенню прозорості фінансової звітності та узгодженню з вимогами ЄС щодо контролю в банківському секторі [4].

Інтеграція української банківської системи до європейського фінансового простору відкриває для України нові можливості. По-перше, українські банки зможуть виходити на європейські фінансові ринки та залучати інвестиції на кращих умовах. По-друге, впровадження європейських стандартів підвищує довіру інвесторів, сприяючи зростанню обсягу іноземних інвестицій у банківський сектор та інші галузі економіки. По-третє, приведення українського законодавства до європейських норм відкриває нові можливості для співпраці між українськими та європейськими фінансовими установами. Окрім цього, розвиток нових технологій у банківській сфері забезпечить

зручніші та доступніші фінансові послуги для українців.

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що інтеграція української банківської системи до європейського фінансового простору є стратегічно важливим процесом, який не лише сприяє зміцненню фінансової стабільності та прозорості, але й відкриває нові можливості для економічного розвитку України. Завдяки впровадженню європейських директив, реформуванню законодавства та активній діяльності Національного банку, українські банки отримують доступ до європейських ринків, підвищують рівень довіри з боку інвесторів і клієнтів, а також формують конкурентне середовище, що відповідає сучасним міжнародним стандартам.

Література

1. Європейська інтеграція. URL: https://bank.gov.ua/ua/about/international/euro-integration_

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи: Закон України від 30.06.2021 № 1587-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-20#Text_

3. Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації: Закон України від 19.09.2024 № 3985-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3985-20#Text_

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства: Закон України від 18.06.2024 № 3813-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3813-20#Text_